

[Holstein.]

til det salte Hav i hele Sommerhalvaaret, som Aarhus har det. Der er ingen anden Provinsby, der har saa nem Adgang til saa enestaaende skønne Naturomgivelser, som der er fra Aarhus ud til Mols Bjerge og ud til Silkeborg-Søerne.

Jeg ser ikke rettere end, at der for den akademiske Ungdom ingen bedre eller stærkere Stimulans til Arbejde, til intellektuel Koncentrering gives end i Fritiden at have en Adgang til Idræt og Færden i Naturen som den, der bydes de studerende ved Universitetsundervisningen i Aarhus. Ogsaa paa dette Omraade bydes der dem Vilkaar, som København slet ikke kan byde dem tilnærmelsesvis.

Med Hensyn til Boligspørgsmaalet vil der i Aarhus, hvis dette Lovforslag gennemføres, hurtig blive Boligforhold, der svarer til dem, som Studenterne derovre allerede har paa Studentergaarden. Jeg behøver ikke at sige, hvad det er værd for unge Mænd fysisk og moralsk at have Boligforhold, som de har paa Studentergaarden. Sol i Stuerne, en stille rolig Have, Centralvarme, varmt og koldt Vand i deres Værelser, Adgang til varme Bade, naar som helst de ønsker det.

Jeg siger det, for jeg ved, hvad det betyder. Jeg har selv prøvet at være i Steghede i Sommerhalvaaret i København og bo ud til en Baggaard paa Vesterbro, i et lille Værelse i en Bjendom, hvor der hverken var Badeværelse eller varmt Vand, saa jeg ved, hvad det betyder for unge, der har været ude til Idræt, ude paa Cykletur, at der bydes dem saadanne Fordele. Det har de ikke, der bor i smaa beskedne Kvistværelser i Pensionater ude paa Vesterbro, men det betyder overordentlig meget for Studenterne fysiske Velbefindende, for deres fysiske Udvikling og derved for deres Evne til at koncentrere Kræfterne om deres intellektuelle Arbejde. Fysisk Sløjhed og fysisk daarlige Levevilkaar er en meget stor Hemske for det intellektuelle Arbejde, saa ærede Medlemmer skulde ikke trække saa uforstaaende paa Smilebaandet ad min Fremdragen af disse Forhold, for de har meget mere at sige, end man tror.

Jeg vil gerne endnu pege paa et Forhold, som ganske vist ikke direkte vedrører Spørgsmaalet, om man vil tiltræde dette Lovforslag eller ikke, men som det ærede Medlem Hr. J. Oskar Andersen har fremhævet som et meget væsentligt Færemoment med Hensyn til Mulighederne for det, vi kalder akademisk Proletarisering.

Det ærede Medlem erklærede — og det

glædede mig overordentlig at høre ham sige det, for jeg tror, han har saa fuldt ud Ret —, at Studentereksamen burde skærpes, saaledes at den blev en Adgangs-eksamen til Universitetsundervisningen, saaledes at det saa vidt muligt kun blev unge Mennesker, der var i Stand til og som vilde fortsætte Studierne ved Universitetet, der passerede Studentereksamen, medens man saa kunde gøre Realeksamen til det, som Studentereksamen nu i Virkeligheden er, til Slutstenen paa det, der kaldes den almene Dannelse.

Den Studentereksamen, vi har i Øjeblikket, betegner jo ikke en højere almen Dannelse for en Elite, men en Gennemsnitsdannelse for Allemand; og denne Gennemsnitsdannelse for Allemand, som er overordentlig prisværdig, den burde man som sagt søge fremmet gennem en forbedret Realeksamen, samtidig med at man skærpede Fordringerne til Studentereksamen, ens naturligvis for Mennesker af alle Klasser. Men vilde man ikke gaa den Vej, saa ser jeg ikke rettere end, at saa er det kun et Tids-spørgsmaal, naar det Problem rejser sig, om ikke Studiet til Filosofikum bør omlægges, saaledes at den filosofiske Eksamen udvides og bliver en Adgangsprøve til Universitetsundervisningen.

En af Vejene synes det mig, at man bliver nødt til at gaa, enten at gøre den filosofiske Undervisning til en Adgangsprøve til Universitetet eller at gøre Studentereksamen til Adgangseksamen til Universitetet. Men den Undervisning og den ubegrænsede Rekrutering og Adgang, som nu faas gennem den nuværende Studentereksamen, den er i Virkeligheden en sikker Vej til at skabe Grundlag for et øget akademisk Proletariat.

Allerede for 30 Aar siden husker jeg, et af de første Aar jeg var Student, en stor Diskussion i Studenterforeningen om det, der allerede den Gang kaldtes Studentermisøren, en Diskussion, i hvilken adskillige Professorer fra Universitetet deltog. Man var betænkelig ved det, der den Gang ansaas for en alt for stor og hurtigt voksende Tilgang af Studenter til Studierne ved Universitetet, man var betænkelig ved, om disse Mennesker nu ogsaa vilde faa Mulighed for at komme an bagefter i Livet, om de ikke vilde synke ned og blive en akademisk Proletarklasse med gennemhullede Støvlesaaler, saaledes som afdøde Direktør Marcus Rubin sagde.

Jeg tror imidlertid, at Frygten for denne Fare i det store og hele har vist sig ubegrundet, for de unge kommer nok an det ene eller